

Biblioweb 2016 – testování přístupnosti

Zprávu zpracoval: Mgr. Radek Pavlíček (pavlicek@blindfriendly.cz), 4. dubna 2016

Garant soutěže pro kritérium přístupnosti

TyfloCentrum Brno, o. p. s.

Garantem soutěže Biblioweb 2016 pro kritérium přístupnosti je obecně prospěšná společnost TyfloCentrum Brno, o. p. s., která projekt Blind Friendly Web realizuje a hradí náklady spojené s testováním tohoto kritéria.

V oblasti přístupnosti webu společnost nabízí celou řadu bezplatných i placených služeb. Bližší informace najdete v případě zájmu na www.blindfriendly.cz/sluzby.

Způsob testování

V letošním ročníku soutěže jsme hodnotili **28 webů knihoven** z hlediska přístupnosti pro návštěvníky s těžkým zdravotním postižením. Vzhledem ke složení našeho týmu testerů byl důraz kladen především na přístupnost pro těžce zrakově postižené návštěvníky.

Při testování jsme se opět zaměřili na tzv. **reálnou přístupnost**, která nejlépe odráží skutečné potřeby handicapovaných uživatelů webu. Naše testování je kombinací heuristického a uživatelského testování, kdy jsou soutěžní weby testovány nejen dle vybraných pravidel Vyhlášky o přístupnosti, ale byly otestovány i skupinou handicapovaných uživatelů. Na testování se podílel **tým šesti testerů s těžkým postižením zraku** pod vedením Radka Pavlíčka, metodika projektu Blind Friendly Web.

Výsledky testování

Weby, přihlášené do soutěže, měly z hlediska přístupnosti velmi různou úroveň. Od několika webů, které neobsahovaly žádné zásadní chyby, až po weby, které bylo možné prohlásit za velmi obtížně až naprosto nepřístupné pro určitou skupinu handicapovaných návštěvníků.

Řada knihoven, které se do soutěže hlásí opakovaně, bohužel na přístupnosti svého webu nijak nepracuje, jejich weby jsou už roky stejné a vykazují stále stejné chyby. Přitom by v mnoha případech stačilo několik málo úprav na úrovni šablon stránek, které by přístupnost výrazně zlepšily.

Jako pozitivní věc vnímáme **přítomnost mobilních nebo responzivních verzí**, které umožňují uživatelům získávání informací a pohodlnou práci s webem i na stále častěji používaných mobilních zařízeních. Bohužel jejich zastoupení stále není v rozsahu, který by odpovídal současnému trendu, kdy přístupy na web z mobilních zařízení převažují nad těmi z desktopu. Věříme, že i provozovatelé webů knihoven na tuto skutečnost zareagují a v dalších letech soutěže už bude mobilní či responzivní verze samozřejmostí.

I v letošním ročníku jsme opět přistoupili ke **dvoukolovému testování**. Cílem tohoto přístupu je oddělit knihovny, které na svých webech soustavně pracují a využívají tak potenciál, které jim tato forma prezentování informací přináší, od těch ostatních.

V základním kole testování přístupnosti jsme zjišťovali, zda web neobsahuje nějakou závažnou překážku v přístupnosti (typicky nepřístupné hlavní menu). Weby, které nevykazovaly žádné zásadní překážky v této oblasti, postoupily do finálového kola. Takových webů bylo **27**.

Ve finálovém kole probíhalo hodnocení standardním způsobem a hodnotili jsme přístupnost podle vybraných pravidel pro tvorbu přístupného webu. Byl posuzován dostatečný barevný kontrast, strukturování obsahu pomocí nadpisů a seznamů, použití technologií přístupnou formou, přístupnost formulářů, přítomnost skryté navigace, relevantní alternativní textové popisky u grafických prvků, relevantní titulky stránek a konzistentnost navigace.

Zrakově postižení testeři pak do hodnocení zahrnuli i použitelnost webu pro uživatele s těžkým zrakovým postižením, vlastní zkušenosti s prací s webovými stránkami a k testování použili konkrétní asistivní technologie (hlasové výstupy, softwarové lupy, braillové řádky) – s webem tedy pracovali pro ně běžným způsobem.

Nominace na cenu za nejlepší bezbariérový web

Každý z testerů má možnost udělit až 5 webům nominaci na cenu za nejlepší bezbariérový web. Nominace u jednotlivých webů jsou sečteny a web s nejvyšším počtem nominací a s nejvyšším počtem bodů následně nominujeme na zvláštní cenu za nejlepší bezbariérový web knihovny. Pokud dojde k tomu, že u dvou webů je počet nominací stejný a weby mají po zaokrouhlení bodového hodnocení z testování stejný (nejvyšší) počet bodů, rozhoduje o vítězi počet bodů před zaokrouhlením.

Cenu za nejlepší bezbariérový web navrhujeme v letošním roce udělit webu **Krajské knihovny Františka Bartoše ve Zlíně na adrese www.kfbz.cz**.

Tabulka s výsledky testování

Knihovna	Web	Body
Krajská knihovna Františka Bartoše	www.kfbz.cz	9
Místní knihovna Radotín	www.knihovna-radotin.cz	9
Obecní knihovna Hradištko	knihovna.hradistko.cz	9
Městská knihovna Dobříš	knihovnadobris.cz	8
Knihovna Karla Dvořáčka	www.kkdvyskov.cz	8
Ústřední knihovna Filozofické fakulty Masarykovy univerzity	knihovna.phil.muni.cz	8
Obecní knihovna Březina	www.knihovna-brezina.cz	7
Středisko knihovnických a kulturních služeb	www.skks.cz	7
Knihovna Václava Štecha Slaný	www.knihovnaslany.cz	7
Městská knihovna Frenštát p. R.	www.knihovnafrenstat.cz	7
Knihovna Bystřice	knihovnabystrice.webnode.cz	7
Městská knihovna Frýdek-Místek, p.o.	www.knihovnafm.cz	7
Knihovna Chráštany	www.knihovnachra.estranky.cz	6
Ústav vědeckých informací 2.LF UK	knihovna.lf2.cuni.cz	6
Městská knihovna Znojmo	www.knihovnazn.cz	6
Knihovna M.J.Sychry, Žďár nad Sázavou	www.knihzdar.cz	6
Městská knihovna v Chebu	knih-cheb.cz	6
Obecní knihovna Jestřabí Lhota	www.jestrabi-lhota.cz/knihovna	6
Městská knihovna Janovice nad Úhlavou	www.knihovna.janovice.cz	6
Městská knihovna Antonína Marka Turnov	www.knihovna.turnov.cz	5
Knihovna Kryštofa Haranta, Pecka	www.pecka.knihovna.cz	5
Městská knihovna Dačice	www.mkdac.cz	5
Městská knihovna Luhačovice	www.knihovna-luhacovice.cz	5
Místní knihovna Bolatice	www.knihovna.bolatice.cz	5
Městská knihovna Náchod, o. p. s.	www.mknachod.cz	5
Knihovna Jana Drdy v Příbrami	www.kjd.pb.cz	0
Ústav vědeckých informací 1. LF UK a VFN	uvi.lf1.cuni.cz	0